

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsako sredo po celi poli. Veljajo v tiskarnici jemane za celo leto 3 fl. 60 kr., za pol leta, 1 fl. 80 kr. za četert leta 90 kr. pošiljane po pošti pa za celo leto 4 fl. 20, za pol leta 2 fl. 20 kr., za četert leta 1 fl. 15 kr. nov. dn.

V Ljubljani v sredo 9. julija 1862.

Odpisi c. kr. krajske deželne vlade tukajšni kmetijski družbi.

Bravcom „Novic“ je znano, da se je kmetijska družba v svojem poslednjem zboru o marsikakih, gospodarstvo zadevajočih zadevah obrnila na slavno c. kr. deželno vlado. Kaj je na te prošnje blagovolila odgovoriti, naznanjamo sedaj, ker je dobro, da se sploh zvé.

O zadevah, rubljenja premikljivih reči.

Na prošnjo kmetijske družbe, naj bi gosposke pri sodniškem in političnem rubljenju premikljivih reči se vsigdar zvesto in natanko po tem ravnale, kar §. 296 občnih državljskih postav in §. 340 kazenskega reda ukazuje, je c. k. vlada odgovorila, da je sebi podložne c. kr. kantonske gosposke opomnila, naj pri političnih davkovskih eksekucijah zvesto ravnajo po dotični postavi, — zastran sodniških eksekucij pa je prošnjo kmetijske družbe c. kr. viši sodni izročila, naj ona tudi to vелеva sodnijskim gosposkam.

Da bi se duplikati davkovskih in zemljišnodveznih bukvic brez štempeljna (koleka) ljudem dajali.

Vodstvo c. kr. deželne davkovske direkcije je poslalo vsem podložnim c. k. davkovskim gosposkam poduk, da pri duplikatih bukvic cesarskih davkov ali gruntnega odškodovanja se le takrat štempelj ali kolek z 72 kraje. odrajuje, če kdo želi, da se v taci bukvicah plačilo že poprej odrajtane davka potrdi ali če se sploh želi, da se potrdi, da je davek ali plačilo dosihmal odrajtano. Sicer pa se morajo duplikati takih bukvic samo za povračilo bukvarskih stroškov dati brez štempeljna.

Zavolj odrajtovanja davkov pri c. k. davkarijah.

Na prošnjo kmetijske družbe, naj bi c. kr. davkovske gosposke vsaki dan razun nedelj in praznikov prejemale davke, je c. k. davkovska vradnija v Ljubljani odgovorila, da vsaki dan se prejemajo davkovske plačila, le prve tri dni vsakega mesca in pa ob nedeljah in praznikih ne, ker tiste prve tri dni vsakega mesca potrebuje davkovska gosposka za-se, da more od vsakega mesca svoje rajtenge sklepati in je pri tem delu nobeden ne moti. Čeravno je ustanovljeno, da po neki vrsti od sosesk prejemajo c. kr. davkarije plačila, se more vendar tudi čez to vrsto odrajtati vsaki dan, le gori omenjene prve tri dni mesca ne.

Razjasnilo cesarske postave zastran rekrutiranja.

Ker se §. 21 v stavkih 18. in 19. različno zdaj tako zdaj drugač razlaga, je c. kr. državno ministerstvo z razpisom od 5. februarja sledeče pojasnenje dalo:

V 18. odstavku imenovana lastnost, da zemljiščno (gruntno) posestvo mora podédovano (poerbano) biti, se nanaša samo le na poslednjega posestnika, ki prosi vojaščine oprosteno biti. Postava tedaj ne tirja, da bi gruntno posestvo moglo že od nekđaj od sina po očetu podedovano (erbano) biti. Nasproti pa je v prigodkih k odstavku 19. za oprosteno sina ali vnuka treba, da je posestnik

(posestnica) gospodarstvo podedoval; zakaj ta odstavek z besedami „ena v tem §. imenovanih kmetij“ terja vse v odstavku 18. zahtevane lastnosti gospodarstva tudi za primerljeje v odstavku 19. omenjene. Tedaj oprosteno po odstavku 19. ni dopuščeno, ako posestnik ali posestnica, kateri zahteva oprosteno sina ali vnuka, gospodarstva ni podedoval in ga je morda še le kupil iz namena, da bi tako oprosteno dosegel.

Trgovina in národna šola.

(Konec.)

Mnogo je ljudi, ki so važnost trgovine spoznali, in jo od vseh strani opazovali, o nji tudi mnogo premišljevali in bukve pisali. Pa tukaj ni mesto, da se to pretresa. S temi želimo le dokazati, da se pri nas more bolj na trgovino gledati, in je ne le v realnih in kupčijskih solah v duhu sedanjega časa pospeševati, temuč tudi na to paziti, da se na glavnih slovenskih šolah v ti reči primerni poduk deli, ker predobro vemo, da vsi trgovci prave kupčijske šole obiskovati ne morejo. Pa žalibog! da imamo dandanašnji takih trgovcev, ki morda še slovenski ne, toliko manj pa pravilno nemški pisati ne znajo. Kako hočejo taki uspešno trgovati ter s svetom barantati?! — Kako bodo oni trgovske knjige vodili, račune pisali itd., ker niso v nobeni stvari temeljito podučeni! Res je, da nekteri se ponašajo z nemškim govorom in pisavo, al trebih hoče počiti, uho oglušiti in z zobmi bi se mogel v ustnice ugrizniti, da smeha ne spustiš, ako jih slišiš izobražen govoriti ali če njihno pisavo bereš!

Glavno vodilo pri trgovini je pa jezik, in to najprvi domači, kjer tržujemo, in pa njemu sorodni slovenski; al tudi nemški, laški, francozki itd. tū sēm spadajo. Kjer živimo, tisti jezik moramo pred vsem znati, in ob njegovi roki potujoči k naučenju ptujega jezika postopati, naj si bo kojigod. Doma bomo najbolje opravili po domače, in le z unanjim pokažimo ljubezen in izobraženost z željo in miseljo, da bodo tudi oni nas ljubili in k izobraževanju našega jezika pripomogli.

Slovinci! ljubi sobratje! Znano je vam, da naš jezik ima zdaj to pravico povsod kakor vsak drug; njegovo popolno znanje je toraj tudi nam izobraženim potrebno in predpisano; mi ga toraj moramo viditi v glavnih naših šolah v prvi vrsti, njega, ki nas v ožjem in daljnem zmislu živi in odreja in nam pot drugam odpira. Bodite na svoj jezik ne le samo za to ponosni, ker ga naš pravični cesar sam priznava po vseh uredih; ljubite ga tudi zato, ker je Vam od Boga podeljen, ter ne zametujte božjih daril enaki prevzetnim angeljem; z eno besedo: ne demoralizirajte svoje národnosti, ako hočete biti srečni in spoštovani. Saj znamo, da Slovani sploh so in bodo zvesto vili vence nad glavo našega cesarja; za njega damo in smo dali kri in blago; tega blagega značaja Slovana pa nismo iz ptujstva dobili, vsisali smo ga z materinskim našim mlekom! — Dajmo pa tudi drugim njihno poštenje in bratovsko ljubezen, bodi si Oger, Lah ali Nemec itd.